

NWIB JAARVERSLAG 2016

Koninklijk Nederlands Instituut Rome

Inhoudsopgave

1. Terugblik vanuit missie en beleid	4
2. Activiteiten	5
a. Onderwijs	5
b. Onderzoek	6
c. Studenten en bursalen	7
d. Wetenschapsgebieden	8
e. Promotie en voorlichting	8
f. Samenwerking	9
g. Valorisatie / maatschappelijke impact	9
3. Middelen	10
a. Personeel	10
b. Huisvesting en ICT	11
c. Bibliotheek	13
d. Communicatie	14
e. Financiën	14
4. Klantanalyse en waardering	15
a. Waardering	15
b. Gebruik van producten en diensten	15
c. Tijdsbesteding	16
Bijlage 1 Onderwijsproductie	18
Bijlage 2 Wetenschappelijke productie	21
2.1. Promotie en postdocprojecten	21
2.2. Expedities, (veldwerk)projecten, opgravingen	23
2.3. Wetenschappelijke bijeenkomsten	24
2.4. Wetenschappelijke publicaties en presentaties staf Instituut	26
Bijlage 3 Valorisatie activiteiten	31
3.1. Bijeenkomsten	31
3.2. Publicaties	32
Bijlage 4 Studenten en bursalen	33
Bijlage 5 Samenwerking	36
Bijlage 6 Overzicht personeel	37
Bijlage 7 Financiële verantwoording	38
Bijlage 8 Wetenschappelijke Adviesraad	40

1. Terugblik vanuit missie en beleid

In het verslagjaar 2016 is het KNIR er in geslaagd een potentieel ongunstige ontwikkeling ten goede te keren, en daarmee een nieuwe impuls te geven aan de internationaliseringsagenda van de Nederlandse universiteiten. Terwijl de zich recent aftekenende afname in de belangstelling voor onderzoekverblijven in het buitenland bij gevorderde studenten doorzet, als gevolg van disciplinerende binnen de opleidingen die dergelijke verblijven feitelijk belemmert, heeft het KNIR in nauwe samenspraak met de WAR nieuwe instrumenten ontwikkeld en ingevoerd waardoor het gebruik van de kansen die het Instituut biedt aan studenten en jonge onderzoekers opnieuw is toegenomen. Daarbij doet zich wel een verschuiving voor van de vraag, die in het geval van studenten steeds meer op onderwijs en minder op zelfstandig onderzoek is gericht. Als antwoord op deze ontwikkeling heeft het KNIR met succes een nieuwe formule ontwikkeld die gericht is op het bieden van praktijkervaring aan jonge en veelbelovende onderzoekers.

Dat er voor dergelijke onderzoekers ruimte is in het Nederlands en internationaal universitair bestel valt niet alleen af te lezen aan de succesvolle aanvragen die KNIR alumni tijdens hun verblijven te Rome weten te ontwikkelen, en die hun posities opleveren van Nijmegen en Groningen tot Oxford en de Scuola Normale in Pisa. Ook het feit dat Nederlandse onderzoekers die veelvuldig aan het KNIR verblijven er in slagen financiering te verwerven voor zeer aanzienlijke onderzoeksprojecten maakt duidelijk dat het KNIR bijdraagt aan een uiterst productieve onderzoeksgemeenschap. In 2016 werden er in dit kader twee VICI projecten gehonoreerd (Miguel John Versluys, UL, en Olivier Hekster, RU) en een Spinozapremie toegekend (Lodi Nauta, RUG); tevens was het KNIR betrokken bij een succesvolle aanvraag in het kader van het NWO programma Investerings Groot: het project *Golden Agents. Creative Industries and the Making of the Dutch Republic*, onder leiding van Charles van den Heuvel (KNAW / UvA) kan beschikken over een budget ad 3,6 miljoen euro.

In het verslagjaar 2016 werd er opnieuw een grote vooruitgang geboekt in de uitvoering van het omvangrijke, vierjarige plan om het KNIR pand ingrijpend op te knappen en te verbouwen. Weliswaar trad er vertraging op als gevolg van ernstige interne problemen bij de penvoerende instelling, toch kon de doelstelling om de begane grond van het pand geschikter en functioneler te maken voor eigentijds gebruik ten behoeve van onderwijs en onderzoek grotendeels worden gerealiseerd. Tevens kon een belangrijke stap gezet worden in de voorbereiding van de laatste fase van dit project, door ontruiming van lokalen in het souterrain die tot dan door derden werden gebruikt.

Het KNIR is een instelling waarvoor in brede kring belangstelling en steun bestaat, ook buiten de context van het Nederlands hoger onderwijs. Dit werd overduidelijk in de eerste Nacht van Rome, die op 28 mei 2016 door de zeer actieve en ondernemende KNIR ambassadeurs werd georganiseerd in het voor de gelegenheid meer dan uitverkochte Amsterdamse debatcentrum De Balie, en waarbij ruim 300 mensen, waaronder minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap Jet Bussemaker, zich lieten inspireren en verrassen door het werk dat jonge Nederlandse onderzoekers dankzij hun verblijven aan het KNIR tot stand hebben weten te brengen.

2. Activiteiten

a. Onderwijs

Tabel 2.1 Onderwijsactiviteiten in 2016

	aantal cursussen	aantal studenten	duur (in dagen)	toegekende ECTS	% alfa	% beta	% gamma
Bachelor/Honours	3	53	38	346	82%	6%	12%
Bachelor & (Research) Master	2	22	20	93	90%	4%	6%
(Research) Master	3	26	51	120	100%		
Master / PhD	1	15	7	84	95%		5%
(Research) Master & PhD	6	72	70	391	65%	15%	20%
Postacademisch	1	30	1	0	60%	20%	20%
Overig (o.a. externe cursussen)	13	200	70	546,5	65%	8%	27%
TOTALEN	29	418	257	1.580,5	81%	4%	15%

In bijlage 1 is een complete chronologische lijst van alle onderwijsactiviteiten 2016 te vinden.

Tabel 2.2 Onderwijsactiviteiten voorgaande jaren

	aantal cursussen	aantal studenten	duur (in dagen)	toegekende ECTS	% alfa	% beta	% gamma
Verslagjaar 2015	21	279	202	1.443	87%	2%	11%
Verslagjaar 2014	20	227	197	1.112	89.6%	3%	7.4%

Zoals valt af te leiden uit de tabellen 2.1. en 2.2. was er in het kalenderjaar 2016 sprake van een aanzienlijke toename van de door het KNIR verzorgde en gefaciliteerde onderwijsactiviteiten. Dit hangt voornamelijk samen met een intensiever gebruik van de KNIR faciliteiten door bezoekende groepen van de deelnemende universiteiten (toename van 8 naar 13 groepen). Het betreft hier deels groepen die ook op het KNIR verblijven, maar ook cursusgroepen die elders te Rome verblijven en gebruik maken van de onderwijsruimten van het KNIR. Als gevolg van de verbouwing van de eerste verdieping van het KNIR gebouw in 2015 is het mogelijk dergelijk intensiever en zelfs parallel gebruik te faciliteren. Dit verklaart deels waarom het aantal onderwijsdagen in het verslagjaar ruim uitstijgt boven de beschikbare werkdagen (256 gebruikte dagen op 205 werkdagen). Verder ligt de verklaring voor dit opmerkelijke feit in de omstandigheid dat alle cursussen die worden verzorgd door de KNIR staf zeer intensief van aard zijn en ook op feestdagen en in weekenden voortgaan.

Mede doordat tevens het aantal en de omvang van de door de KNIR staf verzorgde cursussen is toegenomen (van 13 naar 15 cursussen), kon er in het verslagjaar opnieuw sprake zijn van een toename van geproduceerde ECTS, van 1443 naar 1580.

Opvallend is ten slotte dat er sprake is van een weliswaar bescheiden maar gestage disciplinaire verbreding van het deelnemersprofiel. Het aandeel cursisten afkomstig uit de geesteswetenschappen neemt percentueel af ten gunste van deelnemers uit de gamma en bèta disciplines. Deze verschuiving doet zich in het bijzonder voor in twee onderdelen van het KNIR curriculum: de BA cursussen waarvoor gericht geworven wordt onder studenten in Liberal Arts & Sciences programma's (zoals de diverse University Colleges), en de Masterclasses aangeboden door KNIR fellows die, ook afgaande op de hoge aantallen kandidaten, aantrekkelijk zijn voor brede groepen deelnemers .

b. Onderzoek

Tabel 2.3 Onderzoek

Aantallen	2016	2015	2014
Promotieprojecten (verdedigd)	2	4	1
- eigen staf (co)promotor	0	1	1
- deelnemende universiteiten	2	3	0
Promotie & postdocprojecten (begeleiding)	35	32	24
- eigen staf (co)promotor	8	5	5
- deelnemende universiteiten	26	27	19
Expedities en/of (veldwerk)projecten	5	5	5
Wetenschappelijke bijeenkomsten	48	52	44
Wetenschappelijke publicaties Instituut	1	1	1
Wetenschappelijke publicaties staf	22	20	15
Wetenschappelijke presentaties staf	36	28	25

Tabel 2.4 Top 5 wetenschappelijke bijeenkomsten 2016

Naam	Aard bijeenkomst	Aantal bezoekers	Bijzonderheid
The State of the Samnites	Congres (3 dagen)	130	i.s.m. UL
Temple / Monument / Lieu de mémoire: The Iseum Campense from the Roman Empire to the Modern Age	Congres (3 dagen)	120	i.s.m. UL e.a.
Il Postumano con Rosi Braidotti	Colloquium (1 dag)	60	
Archeologia tardoantica e altomedievale	Symposium (1 dag)	60	
Homère en Europe	Congres (3 dagen)	40	i.s.m. Sorbonne & Savoie

In bijlage 2 is een complete lijst van de wetenschappelijke bijeenkomsten opgenomen.

Na enkele jaren van opmerkelijke groei heeft de wetenschappelijke bedrijvigheid binnen het KNIR in het verslagjaar een stabiel niveau bereikt dat overeenkomt met de omvang van het Instituut en van de aldaar werkende wetenschappelijke staf. De productiviteit is hoog, zeker ook wat betreft de eigen publicaties en presentaties verzorgd door het Instituut en zijn staf. Dit is te meer het geval wanneer dit wordt afgezet tegen de

beschikbare onderzoekstijd (totaal 1,5 fte, zie paragraaf 3.a.). De academische uitstraling en reputatie die hiervan het gevolg is, in Nederland, in Italië en daarbuiten, is navenant. Om deze gunstige ontwikkeling te bestendigen zullen vervolgstappen aan de orde zijn, waarbij de bestaande capaciteit in faciliteiten en in staf in het licht van de beoogde productiviteit heroverwogen zullen moeten worden.

c. Studenten en bursalen

Tabel 2.5 Studenten en bursalen

	2016	2015	2014
Begeleide scripties (BA, MA, RMA)	9	8	20
Traineeships (postacademisch)	3	0	0
Studiebeurzen onderzoek (aantal personen)	33	33	46
Studiebeurzen onderzoek (aantal weken)	201	190	242,5
Studiebeurzen onderwijs (aantal personen)	188	171	141
Studiebeurzen onderwijs (totaal aantal dagen)	2.235	1.754	1.605
Stagebemiddelingen land van vestiging	0	0	2
Stagiaires bij het instituut:	4	6	
- Uit Nederland	2	2	10
- Uit Italië	2	4	3
Vrijwilligers	0	2	
Overige faciliteiten			

Uit tabel 2.5. valt af te leiden dat de al in het vorige verslagjaar 2015 gesignaleerde ingrijpende wijziging in de groep belangstellenden voor KNIR beurzen doorzet en klaarblijkelijk structureel van aard is. Enerzijds wordt er in sterk toenemende mate gebruik gemaakt van de beurzen die het KNIR ter beschikking stelt van studenten die worden geselecteerd voor deelname aan het KNIR onderwijs: zij ontvangen een beurs in de vorm van een kosteloos verblijf te Rome. Anderzijds zet de afname door in de belangstelling van de traditionele gebruikersgroep van Masterstudenten die tijdens een studieverblijf aan het KNIR onderzoek doet ten behoeve van een eindschiptie. Zoals uiteengezet in het jaarverslag over 2015 houdt dit rechtstreeks verband met de verscherpte disciplinerende maatregelen die in het Nederlands universitair onderwijs is doorgevoerd en die negatieve gevolgen heeft voor een buitenlandverblijf ten behoeve van individueel onderzoek.

Door kortdaat ingrijpen heeft het KNIR deze potentieel bedreigende tendens in de loop van 2016 weten te keren, en wel door het tijdig invoeren van twee maatregelen, steeds in nauw overleg met de WAR die hierover gewaardeerde adviezen heeft uitgebracht. Enerzijds is er besloten met ingang van voorjaar 2017 een scriptielaboratorium in te voeren waarbij Masterstudenten uit alle disciplines in de gelegenheid worden gesteld ook zonder voorafgaand onderzoeksplan gedurende een beperkte periode (maximaal 7 weken) te Rome onderzoek te doen, waarbij de KNIR staf een coachingstraject verzorgt dat deels gericht is op algemene competenties en deels op inhoudelijke expertise. De effecten hiervan kunnen pas in 2017 gemeten worden. Anderzijds is er al in 2016 geïnvesteerd in het verstrekken van beurzen aan jonge onderzoekers die in de aanloop van een academische loopbaan praktijkervaring willen opdoen; daartoe heeft het KNIR onderzoekstraineeships ingesteld die gekoppeld zijn aan onderzoeksprojecten en onderzoeksobjecten die binnen het KNIR voorhanden zijn. Zoals valt af te leiden uit tabel 2.5. heeft dit beleid in 2016 ertoe geleid dat het

aantal verstrekte beursweken ten behoeve van onderzoek - na een scherpe daling in 2015 - weer is toegenomen, terwijl het aantal bursalen gelijk is gebleven.

d. Wetenschapsgebieden

Tabel 2.6 Inzet naar wetenschapsgebied

Wetenschapsgebied	2016	2015	2014
Archeologie	29	30	27
Kunstgeschiedenis	13	15	20
Taal, cultuur en geschiedenis van het land van vestiging	27	25	25
Taal, cultuur en geschiedenis van Nederland	3	0	0
Geesteswetenschappen overig	21	14	12
Andere wetenschapsgebieden, te weten: Economie, bouwkunde, natuurwetenschappen, geneeskunde	6	7	9
Totaal	100%	100%	100%

De disciplinaire focus van het KNIR op een breed samenstel van vakgebieden uit de humaniora en aanpalende disciplines zoals de rechtsgeschiedenis blijft stabiel. De ambitie om deze focus aanvullend te verbreden en hierbij ook wetenschappers te betrekken uit andere domeinen die niet traditioneel op een instelling als het KNIR georiënteerd zijn, blijft beperkt tot enkele incidentele activiteiten die niet structureel verankerd raken. Dit komt voort uit het feit dat de vraag die vanuit deze vakgebieden komt niet anders dan incidenteel is, waardoor het moeilijk blijkt dergelijke belangstelling voor de faciliteiten van het KNIR te bestendigen. Daar staat tegenover dat de vraag naar het gebruik van KNIR faciliteiten minimaal constant is in de vakgebieden waarmee al beproefde relaties bestaan, en dat de vraag vanuit de Liberal Arts (& Sciences) en Honours programma's blijft toenemen en duidelijk een groeipotentieel heeft. Dit is dan ook het domein waarop het KNIR zich richt in zijn verbredingsstrategie.

e. Promotie en voorlichting

Tabel 2.7 Promotie- en voorlichtingsactiviteiten

Aantallen	2016	2015	2014
Aanwezigheid beurzen NL	0	0	0
Aanwezigheid beurzen in vestigingsland	0	0	0
Aantal bezochte HO instellingen NL	8	6	6
Aantal bezochte HO instellingen land van vestiging	14	15	12

Het hoort niet tot de missie van het KNIR om in het gastland informatie te verstrekken over het Nederlandse universitair systeem. Het Instituut krijgt ook geen of amper vragen hierover, omdat deze informatie voor Italiaanse studenten makkelijk toegankelijk is. De academische staf van het KNIR onderhoudt daarnaast wel een uitgebreid netwerk binnen de Italiaanse en Nederlandse universiteiten, en bezoekt deze regelmatig. Voor de promotie van het Instituut binnen de Nederlandse universitaire gemeenschap wordt daarnaast en met veel succes gebruik gemaakt van de zeer actieve en gemotiveerde groep KNIR-ambassadeurs (zie ook onder 3.d.).

f. Samenwerking

Bij de organisatie van wetenschappelijke activiteiten werkt het KNIR in de meeste gevallen samen met instellingen in Nederland enerzijds en in Italië (in het bijzonder Rome) anderzijds, zoals wordt weergegeven in bijlage 2.3. Dit blijkt telkens de meest geijkte werkwijze om productief vorm te geven aan de missie van het KNIR: het bieden van een internationale springplank aan onderzoek dat aan de Nederlandse universiteiten wordt uitgevoerd. Ook op het gebied van onderwijs wordt samengewerkt met verwante instellingen, zoals vermeld in bijlage 1; in bijna alle gevallen worden de landelijke onderzoekscholen betrokken bij door het KNIR aangeboden cursussen op MAplus niveau, maar ook andere verbanden, zeker als deze een nationaal bereik hebben -- bijvoorbeeld Masterlanguage -- worden als partner betrokken bij het KNIR onderwijs. Daarnaast worden per cursus af en toe samenwerkingsverbanden georganiseerd, met Italiaanse universiteiten, andere buitenlandse academies in Rome en andere NWIB Instituten. Door de voorsprong van het KNIR in het verzorgen van intensief onderwijs voor zeer gevorderde en geselecteerde studenten komt daarbij vaak het initiatief en het leeuwendeel van de werklast bij de staf van het KNIR te liggen.

g. Valorisatie / maatschappelijke impact

Tabel 2.8 Valorisatie

Aantallen	2016	2015	2014
Bijeenkomsten voor algemeen publiek	22	22	20
Publicaties gericht op een algemeen publiek	4	2	2
Presentaties door stafleden gericht op een algemeen publiek	21	14	16
Mediaoptredens staf	5	6	10
Bijeenkomsten van bestuurders, beleidsmakers, politici, etc.	4	0	2

De volledige lijst van de betreffende activiteiten is opgenomen in bijlage 3.

Het KNIR organiseert jaarlijks een flink aantal bijeenkomsten waarmee een talrijk algemeen publiek in Rome en in Nederland wordt bereikt. In het verslagjaar gaat het om meer dan 1.500 personen (zie bijlage 3.1.). Hoogtepunt hierbij was zonder meer de Nacht van Rome en het Amsterdamse debatcentrum De Balie waarbij ruim 300 mensen enthousiast kennis namen van de activiteiten van het KNIR. Daarnaast staan jaarlijks enkele vaste momenten bedoeld voor het Romeinse publiek op de KNIR agenda, zoals een *Open Garden Day* en een *Giornata Porte Aperte*. Ook ontvangt het KNIR met enige regelmaat delegaties van instellingen en bedrijven.

In het verslagjaar heeft de KNIR staf overleg gevoerd met de WAR over de wenselijkheid al dan niet een eigen algemeen culturele (niet-wetenschappelijke) programmering in te voeren. Achtergrond hiervan is de verwachting van het Italiaanse publiek dat een instelling als het KNIR optreedt als een culturele

vertegenwoordiging van Nederland, zeker gezien het feit dat de Nederlandse ambassade amper tot geen culturele initiatieven kan ontwikkelen. De WAR heeft zich hierbij duidelijk uitgesproken voor een zeer terughoudend beleid in dezen, en voor een focus die blijft liggen op de wetenschappelijke missie in onderwijs en onderzoek van het KNIR.

3. Middelen

a. Personeel

Tabel 3.1 Personele bezetting

NB gecursiveerde aantallen betreffen posities niet ten laste van het personeelsbudget van het KNIR

	aantal fte			lokaal / gedetacheerd
	2016	2015	2014	
Directie en management	0,1	0,1	0,1	
Directeur (wp of obp)	0,1	0,1	0,1	Detachering
Overig management				
Wetenschappelijke staf	3,9	4,3	4,3	Detachering
Onderzoekformatie	1,1	1,5	1,5	
Onderwijsformatie	2,8	2,8	2,8	
Fellows / gastdocenten / gastonderzoekers / artists-in- residence*	7	2	2	
Onderzoekformatie	7	2	2	
Onderwijsformatie				
Stagiairs	4	6	3	
Onderzoeksformatie	4	6	3	
Onderwijsformatie				
Bibliotheek	2	2	2	Lokaal
Niet-wetenschappelijke staf secretariaat	2,23	3,03	2,23	Lokaal
financieel beheer	0,75	0,75	0,75	Lokaal
gebouwegebonden functies	2	2	2,16	Lokaal
diverse ondersteuning	0	0	0	
Totalen	10,98	12,18	11,54	

*

KNIR fellows: prof.dr. Koen Ottenheim, prof.dr. Karl Enenkel, prof.dr. Rosi Braidotti
 Affiliated KNIR researchers: dott.ssa Agnese Fischetti, dr. Maria Forcellino
 KNIR / AvK artists-in-residence: Sytske Kok, Stefano Odoardi

De personele bezetting was in het verslagjaar 2016 in grote lijnen constant en stabiel. Er deden zich geen wijzigingen voor in de wetenschappelijke staf. Wel is er veel energie besteed aan een procedure voor de werving

van een nieuw hoofd van de afdeling Geschiedenis (per september 2017). Het beleid om de academische staf tijdelijk te versterken met KNIR fellows en affiliated researchers werd voortgezet.

In de ondersteunende diensten deden zich wel enige wijzigingen voor, ofschoon niet in de vast aangestelde staf. Tijdelijke versterking was nodig binnen het secretariaat, deels vanwege verzuimproblematiek (zwangerschaps- en ouderschapsverloven, naast ziekte), deels om de invoering van nieuwe administratieve systemen mogelijk te maken (zie tevens paragraaf 3.d.). Ook de bibliotheekstaf werd op tijdelijke basis uitgebreid, om de werkdruk in verband met het decollectioneringsproject op te vangen.

Bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd van directeur-beheerder drs. Georg Mulder is diens taak op initiatief van de RUG per 1 september 2016 overgedragen aan drs. Han Borg.

b. Huisvesting en ICT

Tabel 3.2 Bezettingsgraad gastenverblijven

2016

Totale gastenkamercapaciteit (= aantal slaapplekken x 365 per jaar)	Aantal overnachtingen			Bezettingsgraad uitgedrukt in % (= aantal overnachtingen / totale aantal overnachtingen x 100)
	Betaald	Onbetaald	Totaal	
21 slaapplekken x 365= 7.665	1.911	4.318	6.229	81,27%

2015

Totale gastenkamercapaciteit (= aantal slaapplekken x 365 dagen per jaar)	Aantal overnachtingen			Bezettingsgraad uitgedrukt in %
	Betaald	Onbetaald	Totaal	
21 slaapplekken x 365-113 =7552	2.199	4095	6.294	83,34%

In de loop van 2016 is de derde fase uitgevoerd van het 4-jarig project om het KNIR gebouw ingrijpend te verbouwen. Het betrof in het verslagjaar de verbouwing van de begane grond, waarin zich de bibliotheek en alle werkkamers van het personeel bevinden. Al deze ruimten zijn ingrijpend opgeknapt dan wel volledig verbouwd, waarbij rekening is gehouden met het representatieve karakter van deze publiek toegankelijke en monumentaal vormgegeven ruimten. Het betrof in het bijzonder:

- de realisering van een volledig nieuw toilettenblok (al uitgevoerd in het kalenderjaar 2015)
- de realisering van een volledig nieuwe ruimte voor het secretariaat en de administratie (ook uitgevoerd in 2015)
- de realisering van een nieuwe multifunctionele en representatieve werkkamer voor de directeur, tevens bibliotheek bestemd voor de oude en kostbare werken uit de KNIR collectie; door budgettaire problemen kon deze laatste functie in het verslagjaar niet worden gerealiseerd
- de realisering van een nieuwe corridor rond de bibliotheekzaal, waarmee beoogd wordt de gebruikers van de bibliotheekruimte blijvend te vrijwaren voor storing door passanten, zoals tot nog toe gebruikelijk
- de realisering van een nieuwe ruimte bestemd voor aanvullende 9 studieplekken; tevens te gebruiken als werkruimte voor kleine groepen en als laboratorium voor archeologen

- de realisering van een nieuwe ruimte bedoeld als werk- en pauzeerkamer voor het personeel, voorzien van een keuken mede ten behoeve van de catering voor evenementen op de begane grond (deze keuken is door budgettaire problemen niet gerealiseerd in 2016)
- de realisering van een aparte ruimte voor apparatuur ten behoeve van personeel en gebruikers (kopieerapparaat, watervoorziening)
- de verbouwing van de kleine bibliotheek tot een informatie- en servicecentrum, met hierin de werkplekken van de bibliotheekmedewerkers
- de verbouwing van de twee werkkamers voor leden van de academische staf
- de verbouwing van de grote bibliotheekzaal, waarbij in het bijzonder alle technische voorzieningen in de grotendeels vernieuwde vloeren zijn opgenomen; tevens werden hierbij 3 nieuwe studieplekken gerealiseerd. Na de verbouwing beschikt het KNIR over 12 aanvullende studieplekken voor individuele gebruikers, waarmee het totaal komt op 21 studieplekken (naast de studieplekken voor groepen). Het aantal werkplekken voor personeelsleden is gelijk gebleven (4 academisch, 7 ondersteunend), maar werd aangevuld met een multifunctionele stafkamer.

Met het oog op de vierde fase van het verbouwingsproject, dat betrekking heeft op het souterrain en dat voorzien is voor het kalenderjaar 2017, is ervoor gezorgd dat diverse ruimten in dat souterrain per eind 2016 leeg zijn opgeleverd. Het betreft een appartement dat in de afgelopen jaren kosteloos ter beschikking was gesteld van een lid van de ondersteunende staf; na diverse overleggen en onderhandelingen is er een overeenstemming bereikt over de door het KNIR gewenste ontruiming van deze woning. Daarnaast betreft het enkele ruimten die eveneens al vele jaren kosteloos ter beschikking werden gesteld van de Nederlandse gemeenschap in Rome, ten behoeve van een uitleenbibliotheek en een schooltje voor volwassenenonderwijs in het Nederlands. Ook in dit geval hebben diverse overleggen erin geresulteerd dat deze ruimten per einde 2016 leeg zijn opgeleverd. Tenslotte heeft het decollectioneringsbeleid van de KNIR bibliotheek (zie hieronder, paragraaf 3.c.) ertoe geleid dat een grote door de bibliotheek gebruikte ruimte per 2017 beschikbaar is voor andere doeleinden.

In 2016 werd op initiatief van de penvoerende instelling een controle van de veiligheid en de daarbij horende voorzieningen en protocollen uitgevoerd. Als resultaat hiervan werden diverse aanbevelingen gedaan om de voorzieningen aan te passen en te verbeteren. Een belangrijk deel van deze aanbevelingen konden worden geïntegreerd in het lopende bouwproject, waar het de begane grond betreft.

In de lente van het verslagjaar 2016 kreeg de penvoerende instelling RUG te kampen met ernstige problemen binnen het Facilitair Bedrijf die uiteindelijk tot strafvervolgving van medewerkers zouden leiden. Deze situatie heeft sedertdien ook gevolgen gehad voor de werkprocessen binnen het KNIR, in het bijzonder binnen de financiële administratie en ten aanzien van het verbouwingsproject. Als gevolg hiervan was er sprake van een verscherpt financieel toezicht, hetgeen tot vertraging leidde in de administratie en in de uitvoering van de bouwwerkzaamheden.

In het verslagjaar 2016 is besloten het bestaande contract met een lokale firma t.b.v. het beheer en onderhoud van de digitale infrastructuur op te zeggen en te gunnen aan een nieuwe firma, met goede resultaten. Daarnaast is, grotendeels in overleg met de afdeling ICT van de penvoerende instelling, besloten een aantal investeringen in de ICT infrastructuur te doen, waaronder de activering van Eduroam en verbeteringen aan de lokale server, inclusief bescherming tegen hacking en virussen. Ook is een begin gemaakt met het overzetten van de KNIR website naar een nieuwe server bij de penvoerende instelling die een grotere garantie biedt op stabiliteit.

c. Bibliotheek

Tabel 3.3

	2016	2015	2014
Aantal boeken	62.620	66.171	66.089
Aantal tijdschriften	306	210	260
Aantal digitale bestanden			
- In KNIR bibliotheek	649	533	300
- In URBS	3500		
Aantal nieuw verworven titels	351	352	1759
- boeken	351	350	1639 (389 + ca. 1250 uit nalatenschap)
- tijdschriften	0	2	0
- digitale bestanden	Meer dan 400.00 via RUG	233	120 besides those in URBS and RUG
Omvang collectie in lopende meters	1800	2230	2300
Aantal unieke bezoekers	177	189 (& 60 online)	ca. 150 outside users plus insiders

Het omvangrijke decollectieproject heeft in 2016 de beoogde resultaten opgeleverd. Door afstoting van aanzienlijke delen uit de papieren tijdschriftencollectie en de deelcollectie Nederlandse geschiedenis (na diepgravend onderzoek naar de duurzame digitale beschikbaarheid hiervan elders) is het ruimtebeslag van de bibliotheek aanmerkelijk gereduceerd (ruim 400 strekkende meters). Daarentegen is de beschikbaarheid voor de gebruikers van digitale bestanden exponentieel gegroeid, zowel in de eigen KNIR collectie maar vooral door koppeling aan de collecties van de UB van de penvoerende RUG en van de samenwerkende buitenlandse academies te Rome. Ook de toegankelijkheid en zichtbaarheid van de KNIR collectie is in zeer sterke mate verbeterd, door integratie van de KNIR catalogus in het URBIS portal van de samenwerkende, voornamelijk buitenlandse academies te Rome (met een gezamenlijke catalogus van meer dan 2.500.000 items per einde 2016).

In verband met de ingrijpende verbouwing van de begane grond van het KNIR gebouw is de bibliotheek in het verslagjaar gedurende ruim twee maanden (medio juli - eind september) niet toegankelijk geweest.

d. Communicatie

In het verslagjaar heeft het KNIR op diverse manieren gewerkt aan de verdere verbetering van de communicatie met als doel deze tot een structureel en betrouwbaar instrument van doelgroepenbeleid te maken. Hierbij zijn enerzijds grote successen geboekt, maar hebben zich ook problemen van verschillende aard geopenbaard.

Opnieuw is gebleken dat de meest effectieve communicatiestrategie vorm krijgt in het onvolprezen werk van de zeer actieve groep KNIR ambassadeurs, en in het verlengde hiervan de uit KNIR alumni bestaande redactie van het publiekstijdschrift *Roma Aeterna*. Niet alleen weten zij via aanwezigheid tijdens beurzen, voorlichtingsdagen en colleges effectief de aandacht te vestigen van de doelgroep op de voor hen beschikbare kansen die het KNIR biedt; ook nemen zij ambitieuze initiatieven die zij tot een groot succes weten te ontwikkelen, juist binnen de voor het KNIR zo interessante doelgroepen van studenten en jonge onderzoekers die nog niet met het KNIR bekend zijn. Hoogtepunt hierbij was in 2016 de eerste Nacht van Rome, die op 28 mei 2016 een groep van ruim 300 personen in het meer dan uitverkochte zalencentrum De Balie in Amsterdam wist samen te brengen, om te luisteren naar presentaties door KNIR alumni en naar debatten met prominente denkers en politici, waaronder minister van O&W Jet Bussemaker, dat alles onder het motto 'Kennis is Macht'.

Ook wist het KNIR goede resultaten te boeken met het in het verslagjaar gestarte beleid om systematisch wervende advertenties te plaatsen in door studenten geredigeerde en op hun medestudenten in vooral de geesteswetenschappen gerichte vakbladen.

Minder vooruitgang werd echter geboekt in andere dossiers die al enkele jaren geleden in gang zijn gezet. Zo bleek het lastig de technisch snel verouderende en daardoor kwetsbare website van het KNIR over te plaatsen naar een provider van de penvoerende instelling, een desideratum dat in 2016 niet gerealiseerd is. Tevens is in het verslagjaar het secretariaat tijdelijk versterkt met een medewerker die mede tot taak had een samenhangende communicatiestrategie via sociale media te ontwikkelen; vanwege het zwangerschapsverlof van de betreffende medewerker bleef dit project beperkt tot de ontwikkelingsfase. Minstens even taai bleek de implementatie van een samenhangend systeem van Client Relation Management waar al sedert 2014 aanzienlijke investeringen voor zijn vrijgemaakt, en waaraan ook in 2016 aanvullende secretariële inzet werd besteed; ook hier kon in 2016 niet het gewenste resultaat worden geboekt. Mede als gevolg hiervan is in het verslagjaar opnieuw geen vooruitgang geboekt in het al diverse jaren bestaande streven een professionele sponsororganisatie op te zetten via het Ubbo Emmiusfonds van de penvoerende instelling RUG. Hoewel dit fonds geactiveerd is voor het ontvangen van gelden, hetgeen met enige regelmaat gebeurt, is er nog geen bestuursstructuur tot stand gekomen die beslissingen kan nemen over de besteding hiervan.

e. Financiën

Tabel 3.4 Financiële hoofdlijnen

	Begroting 2016	Realisatie 2016	Realisatie 2015
Baten	1.832.900	1.706.400	1.945.846
Lasten	1.786.800	1.531.715	1.644.115
Saldo	46.100	174.695	301.731

Opnieuw kan gesteld worden dat de financiële situatie ook in dit verslagjaar robuust is, dat wil zeggen dat er opnieuw met een positief saldo kon worden afgesloten. Overigens is dit positieve saldo (afgerond: kE 175) wel aanzienlijk lager dan dat van 2015 (afgerond: kE 302) en 2014 (afgerond: kE 226). In de voorgaande jaren bleven de lasten in het algemeen lager uitvallen dan vooraf was ingeschat, iets wat ook in 2016 nog het geval was: er is een aanzienlijk verschil tussen de voorziene lasten voor 2016 (afgerond: kE 1787) en de daadwerkelijke uitgaven (afgerond: kE 1532). Hierbij dient aangetekend dat er voor 2016 nauwelijks voorzien is in (groot) onderhoud, bij het ontbreken van een degelijk onderhoudsplan. Dat laatste is weer het gevolg van de problemen, die bij de RUG speelden als gevolg van een rechtszaak tegen een voormalig medewerker wiens betrokkenheid bij het KNIR en het (groot) onderhoud in dit geval ook relevant zouden kunnen zijn.

Tevens speelden de gedaalde schoonmaakkosten (kE 40 lager dan begroot) een rol bij het resultaat voor 2016.

Een positief beeld valt op te maken aan de batenkant: hier blijken er meer gelden binnen te komen dan in de begroting voorzien, net als in voorgaande jaren. Zo was er een extra vergoeding van het ministerie van OCW voor gestegen loonkosten (kE 30).

4. Klantanalyse en waardering

a. Waardering

Het onderwijs dat als onderdeel van het KNIR curriculum wordt verzorgd door de staf van het KNIR wordt standaard geëvalueerd via een anonieme schriftelijke enquête onder de deelnemers. De resultaten hiervan worden, samen met de gegevens afkomstig uit de P&C cyclus voor onderwijs, besproken door de academische staf. Ook komen deze resultaten aan de orde in de jaarlijkse R&O gesprekken. De waardering voor het onderwijs is onverdeeld zeer positief. Op een schaal van 1 t/m 5 ligt de score bijna zonder uitzondering boven de 4 en incidenteel boven de 4,5.

Conform de in 2015 in NWIB verband gemaakte afspraken heeft het KNIR in het verslagjaar met de toegewezen examencommissie (BA Geschiedenis van de RUG) een procedure ontwikkeld en vastgelegd voor de periodieke evaluatie van het KNIR onderwijs. Deze cyclus zal starten in het jaar 2017, en leiden tot een reguliere kwaliteitsborging.

b. Gebruik van producten en diensten

Tabel 4.1 Gebruik producten en diensten

Aantallen afkomstig van	UVA	VU	LEI	RUG	UU	RU	Overige	Totalen	Bijzonderheden
1. Onderwijs									
gastdocenten	3	2	1	1	3	1	2	13	
cursisten	46	22	27	13	30	20	4	162	
docenten externe cursus	2	-	1	2	2	3	1	11	
cursisten externe cursus	16	1	2	23	16	8	17	83	
studiereis	-	-	-	10	-	-	-	10	

overig:

2. Onderzoek									
gastonderzoekers	1	2	2	2	3	1	3	14	
promovendi	-	1	1	1	-	-	1	4	
expedities/veldwerkprojecten	-	1	1	2	-	26	5	35	
overig:	14	1	10	-	8	6	4	43	

3. Studenten									
begeleide scripties	-	1	5	2	1	-	-	9	
stagiaires / trainees	4	-	-	1	-	-	-	5	
overige faciliteiten	-	-	-	-	-	-	-	-	

4. Toegekende beurzen									
BA studenten	-	-	-	-	-	-	-	-	
Honours studenten	-	-	-	-	-	-	-	-	
(R)MA studenten	1	1	5	2	1	-	-	10	
(aspirant) PhD	4	2	6	4	1	3	1	21	
Postdoc	-	-	2	-	-	-	-	2	

5. Huisvesting									
studenten	65	31	39	42	50	59	17	303	
PhDs en postdocs	1	6	6	2	-	2	-	17	
onderzoekers/docenten	22	3	11	8	11	7	11	72	
overig	28	12	13	18	9	17	51	97	
aantal overnachtingen	1236	431	794	605	724	1260	1037	6087	

6. Overige diensten									
cultureel									
contractonderwijs									
Bemiddeling in NWIB kader									
overig:									

c. Tijdsbesteding

4.2. Tijdsbesteding naar gebruiker

Gebruiker	2016	2015	2014
Universiteit Leiden	18	19	19
Universiteit Utrecht	12	8	8

Radboud Universiteit Nijmegen	19	19	16
Rijksuniversiteit Groningen	11	16	10
Universiteit van Amsterdam	19	18	12
Vrije Universiteit Amsterdam	6	6	5
Andere Nederlandse universiteiten	2	2	1
Vlaamse universiteiten	1	1	1
Universiteiten land van vestiging	5	7	11
Overige Universiteiten	4	2	8
Niet aan bepaalde universiteiten toerekenbaar	2	2	3
Hogescholen	1	1	1
Niet WO / HBO gebruikers		0	5
	100%	100%	100%

Bijlage 1 Onderwijsproductie

KNIR curriculum (onderwijs verzorgd door KNIR staf)

Naam cursus	Instelling / instituut	Doelgroep	Aantal dagen	Aantal deelnemers	Aantal toegekende ECTS	Discipline(s)
Winter School <i>Roma Caput Mundi</i> 4 tot 18 januari	KNIR	BA/Honours	14	20	120	Alle disciplines
Material Culture of the Republican Period 8-26 februari	KNIR	MA/ReMA	22	5	6	Archeologie
Latijnse epigrafie op locatie 26 februari – 6 maart	KNIR i.s.m. VU & OIKOS	MA/PhD	7	15	84	Oude Geschiedenis, GLTC, Archeologie, Rechten
Archaeology of Myth and Legend 29 maart – 11 april	KNIR	BA3/Honours/(Re)MA	13	9	54	Archeologie
Fasci.s.m.e en neofasci.s.m.e 15 tot 25 april	KNIR	BA/Honours	10	13	112	Geschiedenis, filmwetenschappen, filosofie
Rome lezen: de toeristische stad 2 – 16 mei	KNIR i.s.m. Huizinga Instituut	(Re)MA/PhD	14	12	72	Cultuurgeschiedenis
Masterclass Enenkel/Ottenheym: The Search for an Appropriate Past 19-30 mei	KNIR	(Re)MA/PhD	13	12	57	Geesteswetenschappen
Challenging Eternity 10 tot 20 juni	KNIR i.s.m. VU & Research Institute CLUE+	(Re)MA/PhD	10	18	152	Erfgoedstudies, Oudheidstudies, Archeologie, GLTC
Opera Aperta 22 juni tot 4 juli	KNIR	(Re)MA/PhD	14	6	36	Kunstgeschiedenis
Summer School Roma Caput Mundi 4 tot 18 juli	KNIR	BA/Honours	14	20	114	Alle disciplines
Masterclass Rosi Braidotti on Posthumani.s.m. & Deleuze 6-15 juli	KNIR	(Re)MA/PhD/Early career	10	10	50	Geesteswetenschappen
Coinage and Identity 3 – 10 oktober	KNIR i.s.m. UL, DAI, OIKOS	(Re)MA/PhD	9	14	24	Archeologie, Oude Geschiedenis en Geschiedenis
Kunst en	KNIR	(Re)MA	14	7	42	Kunst(geschiedenis),

(post)fasci.s.m.e 26 oktober tot 7 november						geschiedenis, cultuurwetenschappen
Confronting the Classics: The Ancient Past in Modern Rome & Athens 7 tot 22 november	KNIR i.s.m. SIR & NIA	MA	15	14	72	(Kunst)geschiedenis archeologie, erfgoedstudies,, cultuurwetenschappen, GLTC, Rechten
Mining Library Treasures: KNIR's Rare Books Collection 2 tot 9 december	KNIR	BA/(Re)MA	7	13	39	(Kunst)geschiedenis, klassieken, Boekwetenschap-en Handschriftenkunde, GLTC
TOTALEN				188	1.034	

NB totaal aan gesubsidieerde overnachtingen t.b.v. KNIR cursussen: 2.235

Externe cursussen (gefaciliteerd)

Naam cursus	Instelling / instituut	Doelgroep	Aantal dagen	Aantal deelnemers	Aantal toegekende ECTS	Discipline(s)
Rome and Classical tradition 18 - 22 januari	Roosevelt University College	BA3	11	11	82,5	Track Arts & Humanities
From Christ to Constantine 25 – 31 januari	UvA	MA	5	8	24	Kunstgeschiedenis
Pontificale monumenten: Het Pausgraf van de 13e eeuw tot Johannes Paulus II 26 april 2 mei	UvA	BA3	4	7	42	Kunstgeschiedenis
Studiereis IC2I Creating Scholarship 9 tot 13 mei	University College Groningen	BA2	5	10	50	Liberal Arts and Sciences
Zomerschool Roma Caput Mundi 14 tot 22 mei	Open Universteit	BA 2/BA 3	10	17	85	Algemene Cultuurwetenschappen
Studiereis In de voetsporen van Emo (prof.dr. Dick de Boer RUG) 19 mei	Labrys Reizen	Post-academisch	1	30	0	
Anchoring Innovation 2 tot 10 juni	OIKOS	MA / PhD	8	14	70	
Utrecht Summer School in Rome 13 juli	UU	BA international	1	10	n.v.t.	Liberal Arts and Sciences
Summercourse Romeins Recht: Roma Caput Mundi 16 tot 26 augustus	RU	BA	10	16	80	Rechtsgeschiedenis, Burgerlijk Recht

Summerschool <i>The Civilian Tradition Compared in Context</i> <i>29 augustus tot 4 september</i>	UU	BA	6	16	80	Rechten
Studiereis Rome Projectgroep <i>29 september</i>	TU Delft	MA	1	40	n.v.t.	Ingenieurs en architecten
Studiereis Classical, Medieval and Early Modern Studies <i>26 – 29 september</i>	RUG	ReMA	5	11	33	Classical, Medieval and Early Modern Studies
Scholenacademie Rome, centrum van beschaving <i>17-18 oktober</i>	RUG	Docenten VO	4	10	n.v.t.	
TOTALEN				200	546,5	

Bijlage 2 Wetenschappelijke productie

2.1. Promotie en postdocprojecten

Promovendus	Project	Instelling	Begeleider(s)	Start	(Beoogd) Einde
Beek, Martijn van	<i>Juan Ricci de Guevara (1600-1681)</i>	VU	Prof. K. Kwastek / dr. Freek Schmidt	2016	2021
Casarotto, Anita	<i>Settlement Organization in Early Roman Colonial Landscapes</i>	UL	Prof. Akkermans (Copromotores Pelgrom / Stek)	2013	2017
Chorus, Hanneke	<i>The Forgotten Lyric Subject: Lope de Vega's Self-fashioning in the Poetry of the Spanish Low Baroque (1648-1700)</i>	UU	Prof. Harald Hendrix, prof. Robert Folger (Heidelberg)	2015	2019
Corduwener, Pepijn	<i>Competing conceptions of democracy in postwar Italy, France and West-Germany</i>	UU	Prof. Ido de Haan	2012	18 maart 2016
Claes, Liesbeth (post-doc)	<i>Appeasing the Roman Legions</i>	UL	Prof. Luuk de Blois / Prof. Olivier Hekster e.a.		
Crucq, Arthur	<i>Geometric patterns on planar surface designs</i>	UL	Prof. Caroline van Eck	2013	2017
Deventer, Maarten van	<i>Collective cultural identity in Late-Antique and Early Medieval Rome</i>	RU	Prof. Sible de Blaauw	2015	2019
Fischetti, Agnese	<i>Ciampino: la località Marcandreola e la via Castrimeniense</i>	RUG / KNIR	Prof. Peter Attema / dr. Jeremia Pelgrom	2015	2018
Forcellino, Maria (postdoc)	<i>Il viaggio italiano di Johan Meermann</i>	KNIR	Prof. Harald Hendrix / dr. Arnold Witte	2015	2018
Groot, Jan de	<i>Corporate Art Collections in the Netherlands as Emerging Heritage</i>	UvA	Prof. Nachoem Wijnberg, dr. Arnold Witte	2015	2019
Hout, Milou van	<i>Re-discovering cosmopolitan Trieste and Rijeka</i>	UvA	Prof. Luiza Bialasiewicz	2015	2019
Hunsucker, Raphael	<i>Memoriae conditorum, conditores memoriae</i>	RU	Prof. Olivier Hekster, prof. Sible de Blaauw	2012	2017
Huijbers, Anne	<i>Dominican Narrative Identities Between Reform and Reformation</i>	RU	Prof. Peter Raedts (copromotor dr. Bert Roest)	2011	21 Januari 2016
Jehoel, Gaila	<i>Jan van Scorel, Lantaarndrager</i>	UvA	Prof. Bram Kempers	2013	2017

Jonker, Matthijs	<i>The Academization of Art – A practice approach</i>	UvA	Prof.dr. B. Kempers/Prof.dr. M. Stokhof/dr. A. Witte	2011	2017
Kackovic, Monika (postdoc)	<i>Corporate Art Collections in the Netherlands as Emerging Heritage</i>	UvA	Prof. Nachoem Wijnberg, dr. Arnold Witte	2016	2019
Kattenberg, Lisa	<i>Habsburg theories of state, 1590-1650</i>	UvA	Prof. Wyger Velema / dr. Maartje van Gelder	2013	2017
Locicero, Mark	<i>Roman Ostia: water urbani.s.m. and sustainability</i>	UL	Prof. Akkermans	2013	2017
Loon, Tanja van	<i>Ritual practice in Archaic Latium Vetus</i>	RUG	Prof. Peter Attema	2011	2017
Marchesi, Monica	<i>Photographs and Preservation. How to save photographs for the future?</i>	UL	Prof. Kitty Zijlmans	2012	2017
Mol, Eva	<i>The Great Mother of Gods in Rome: an interdisciplinary study into the cult sanctuary and cultural memory of the Magna Mater cult</i>	UL	Prof. Miguel John Versluys	2016	2017
Mola, Serena	<i>Suburbium de Augusta Praetoria</i>	University of Grenoble	Tarpin (Copromotor Pelgrom)	2013	2017
Moorman, Gloria	<i>Blaeu's Theatrum civitatum et admirandorum Italiae (Amsterdam, 1663)</i>	UL/Warwick	Prof. David Lines	2015	2019
Ooijen, Jo'anne van	<i>Historicity of buildings</i>	UL	Prof. Caroline van Eck	2013	2018
Overpelt, Laura	<i>Vasari's Enterprise. Daily Practice and the Representation of a Painter's Workshop in Sixteenth Century Florence</i>	OU	Prof. Paul van den Akker	2013	2017
Peeters, Thérèse	<i>Trust in the Counterreformation</i>	UL	Prof. Judith Pollman / dr. Felicia Roşu	2014	2018
Perazzoli, Giovanni	<i>I venti anni di Micromega: la scrittura civile e l'autobiografia della nazione</i>	UU	Prof.dr. Harald Hendrix	2010	2018
Stemerding, Surya	<i>Cavalier Gaspare Celio (1571 – 1640)</i>	RU	Prof. Volker Manuth	2017	2020
Titan, Dina De Oliveira	<i>The Origins of Instrumental Diminution in Renaissance Venice: Ganassi's La Fontegara (1543)</i>	UU	Prof. Harald Hendrix, dr. Eric Jas (co-promotor)	2013	2018
Venderbos, Ilona	<i>Transformations in gendered identities in Italy between the 9th to 6th century BC</i>	VU	Prof. Jan Paul Crielaard	2015	2018

Vries, Martje de	<i>Anthanasius Kircher's Reception of Rome's Textual and Tangible Legacy</i>	RU	Prof. Maarten De Pourcq	2015	2019
Wierda, Bouk	<i>Codice dell'Anonimo Magliabechiano</i>	RUG	Prof. Henk van Veen	2015	2018
Willemsen, Sarah	<i>Sumptuary legislation and ideological change: Ritual practice in Archaic Latium Vetus</i>	RUG	Prof. Peter Attema	2016	2017

2.2. Expedities, (veldwerk)projecten, opgravingen

Data	Project	Instelling	Projectleider(s)	Deelnemers (aantal)	Financiers	Start	Einde
2 maart - 27 maart	Mapping the via Appia: Spring Fieldsurvey	KNIR	Pelgrom	7	NWO, KNIR	2012	2016
18 juli - 14 augustus	Mapping the Via Appia: Opgraving tumuli Horatii	RUN	Moorman, Mols	20	NWO, RUN, KNIR	2012	2016
7 augustus - 10 september	Landschapes of Early Roman Colonization: Fieldsurvey Aesernia	LU/KNIR	Pelgrom, Stek	15	NWO, UL, KNIR	2013	2017
11 september - 17 oktober	Landschapes of Early Roman Colonization: Fieldsurvey Venusia	UL/KNIR i.s.m. Università degli studi di Foggia	Pelgrom, Stek	15	NWO, UL, KNIR	2013	2017
10 oktober - 26 oktober	Mapping the via Appia: Autumn Fieldsurvey	KNIR	Pelgrom	8	NWO, KNIR	2012	2016

2.3. Wetenschappelijke bijeenkomsten

Datum	Titel bijeenkomst	Verantw. Instelling	Deelnemers (aantal)	Overig
4 januari	Werkbijeenkomst onderzoeksgroep Cinquecento Plurale	KNIR	16	Organisatie Harald Hendrix
13 januari	Symposium <i>Archeologia tardoantica e altomedievale</i>	KNIR	60	Organisatie Castrorao Barba (UL), Jeremia Pelgrom
22 januari	Congres <i>The Recruiting Power of Christianity in Three Perspectives</i>	Nieuwe Kerk Amsterdam i.s.m. KNIR	120	Dagvoorzitter Harald Hendrix
28-30 januari	Congres <i>The state of the Samnites</i>	UL i.s.m. KNIR	130	Organisatie Tesse Stek (UL), Jeremia Pelgrom
15 februari	Workshop <i>Religione e città nel mondo romano</i>	AIAC	25	Organisatie AIAC
29 februari	Colloquium <i>'It's so easy, internet, Google.'</i> Positioning the library into the life of the user	KNIR i.s.m. URBS & BAV	30	Organisatie Janet Mente
21 april	Lecture J. Arthurs <i>Iconoclasm, Insult and Memory during the Fall of Mussolini</i>	KNIR	30	Organisatie Arthur Weststeijn
10 mei	Symposium <i>Europa del Nord: Storia, Cultura e Società</i>	Sapienza i.s.m. NL ambassade & KNIR	60	Organisatie Dottorato Storia d'Europa
23 mei	Symposium <i>Antico / contemporaneo: sguardi, prospettive, riflessioni interdisciplinari alla fine della modernità</i>	Sapienza i.s.m. KNIR	60	Organisatie Francesca Gallo (Sapienza)
25-27 mei	Congres <i>Temple-monument-lieu de mémoire. The Iseum Campense from the Roma Empire to the Modern Age</i>	UL i.s.m. KNIR, Thorvaldsen Museum & Accademia d'Egitto	120	Organisatie Organisatie: Miguel John Versluys (UL), Kristine Bülow Clausen (Aarhus University) en Giuseppina Capriotti Vittozzi (CNR)
29 mei	Symposium <i>Jheronimus Bosch</i>	KNIR	25	Organisatie Arnold Witte
7 juni	Symposium <i>Papa Francesco ed i suoi predecessori</i>	KNIR	30	Organisatie F.W. Lantink (UU)
10 juni	Workshop <i>Early Modern Cardinals</i>	KNIR/Oxford	35	Organisatie Arnold Witte/Miles Pattenden/Mary Hollingsworth

15-16 juni	Workshop <i>The Genealogy of Corporations</i>	KNIR/DHI	20	Organisatie Carlo Taviani (DHI) en Arthur Weststeijn
20-21 juni	Colloquio <i>Espandere i confini. Paesaggio e territorio costiero tra realta e immagine</i>	La Sapienza i.s.m. KNIR	50	Organisatie Maria Onori i.s.m. Arnold Witte
8 juli	Simposio <i>Il Postumano, con Rosi Braidotti</i>	KNIR	60	Organisatie Harald Hendrix
14 juli	Conferenza <i>Intorno al Quinto Miglio</i>	KNIR/RU	60	Organisatie Stephan Mols, Jeremia Pelgrom
19-21 september	Conference <i>The Lateran Basilica</i>	BSR i.s.m. Newcastle, UvA & KNIR	120	Organisatie Lex Bosman (UvA)
29-30 september	Congres <i>Visions of Empire in Dutch history</i>	UL/UvA/KNIR	40	Organisatie René Koekkoek (UvA), Anne-Isabelle Richard (UL) en Arthur Weststeijn
5 oktober	Symposium <i>Coinage and the construction of identity in Antiquity and the Renaissance</i>	UL/UvA/KNIR	40	Organisatie Liesbeth Claes, Erika Manders Jeremia Pelgrom
14-15 oktober	Oprichtingsvergadering European Romanticisms in Association	OU (UK) & KNIR	15	Organisatie Harald Hendrix i.s.m. Nicola Watson (OU/UK)
23 november	Lectio Magistralis Piero Boitani <i>L'Immensa landa e il puro sereno: Omero in Europa</i>	KNIR	40	Organisatie Harald Hendrix
23-25 november	Congres <i>Homere en Europe</i>	Sorbonne, Un. Savoie i.s.m. KNIR & Palazzo Spada	40	Organisatie Silvia d'Amico (Chambery) i.s.m. Harald Hendrix
5 december	Boekpresentatie <i>Companion to Vittorio Colonna</i>	KNIR	40	Organisatie Harald Hendrix en Arnold Witte
12 december	Boekpresentatie KNIR papers <i>Atti del Convegno Contextualizing Early Colonization</i>	KNIR	50	Organisatie Jeremia Pelgrom
15 december	Seminar Modern Italy: Oskar Pollak Collection	KNIR/BSR/EFR	8	Organisatie Simon Martin (BSR) en Arthur Weststeijn
Hele jaar, 22 bijeenkomsten	KNIR Debates	KNIR	Gemiddeld 15 per bijeenkomst	Organisatie Jeremia Pelgrom

2.4. Wetenschappelijke publicaties en presentaties staf Instituut

2.4.1. Publicaties

Instituutspublicaties

- Lieve Donnellan, Valentino Nizzo, Gert-Jan Burgers, eds., Contexts of Early Colonization. Rome: Palombi Editori, 2016. Papers of the Royal Netherlands Institute in Rome, volume 64. 387 p.

Harald Hendrix

- "Napoli fra antico e moderno. Costruzioni di identità urbana nelle guide di città del Cinquecento", in: *Dentro il Cinquecento. Omaggio Danilo Romei*, a cura di Paolo Procaccioli, Manzi, Vecchiarelli, 2016, pp. 209-223
- "Raccontare Trieste attraverso le testimonianze dei suoi scrittori", *La Bora*, 22.08.2016 (1 p.)
- review in Dutch of: Jürgen Pieters, *Op zoek naar Huygens. Italiaanse leesnotities*. Gent: Poëziecentrum VZW & Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde, 2014, in *TNTL Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde*, 132 (2016), 1, pp. XIV-XV
- review in Dutch of: Vincenzo Lo Cascio (ed.), *Il primo dizionario italiano-olandese / Het eerste woordenboek Nederlands-Italiaans, Amsterdam 1672*, Amstelveen, Stichting ItalNed, 2014, in *De Zeventiende Eeuw*, 32 (2016), p. 109.
- review in Italian of: Christoph Luitpold Frommel, Maria Forcellino, eds., *Michelangelo. Il marmo e la mente. La tomba di Giulio II e le sue statue*, Roma, Jaca Books, 2014, 367 p., in *Bollettino Istituto Centrale del Restauro*, 32 (2016), pp. 83-84
- review in Italian of: Daniela Tasca, *1001 Italianen. Vijf eeuwen immigratie in de Nederlanden*, vertaling en bewerking Yond Boeke en Ada Duker, Amsterdam, Athenaeum - Polak & Van Gennep, 2016, 223 p., in *Incontri. Rivista europea di studi italiani*, 31 (2016), 2, pp. 146-148
- "Rosi and the Catwalk", *Ten Years of the Centre for the Humanities under the Directorship of Rosi Braidotti*, Utrecht, Centre for the Humanities, september 2016, 2 pp.
- "Italië, Europa, en 'fare sacrifici'", *Nieuwsbrief De Hofvijver*, Den Haag, Montesquieu Instituut, 26 september 2016, 2 pp.
- "Italië en de erfenis van Renzi", *Nieuwsbrief De Hofvijver*, Den Haag, Montesquieu Instituut, 19 december 2016, 2 pp.

Jeremia Pelgrom

- Testing settlements models in early Roman colonial landscapes: the case of the Latin colonies of Venusia (291 B.C.), Cosa (273 B.C.) and Aesernia (263 B.C.), *Journal of Field Archaeology*, 41 – 2016, issue 5, 568-586 (met A. Casarotto en T. D. Stek).
- Santuari, villaggi, centri fortificati e prima urbanizzazione tra sanniti e romani, *Archeomolise* 26– 2016, 24-39. (met Stek et al.).
- Reading a difficult landscape from the air. A methodological case-study from a WWII airfield in South-Italy, *Journal of Cultural Heritage*, vol. 22, online publication at <http://dx.doi.org/10.1016/j.culher.2015.09.009> (met. G. Cantoro en T.D. Stek).
- Le indagini olandesi sul pianoro di Masseria Caslini Sottana (2013-2014), in Antonio De Siena, Tonia Giammatteo, eds., *Palazzo San Gervasio Modalità insediative e pratiche funerarie dal territorio*, Venosa, 2016, pp. 277-289 (met Stek, Lecce en Garcia Sanchez) .

Arthur Weststeijn

- 'Provincializing Grotius. International Law and Empire in a Seventeenth-Century Malay Mirror', in Marti Koskenniemi, Walter Rech and Manuel Jiménez Fonseca (eds.), *International Law and Empire: Historical Explorations* (Oxford: Oxford University Press, 2016), 21-38
- 'España en el espejo holandés: republicanismo radical después de la Paz de Westfalia', in Manuel Herrero Sánchez (ed.), *Repúblicas y republicanismo en la Edad Moderna* (Madrid & México: Fondo de Cultura Económica, 2016), 249-272

- Recensie van Benjamin Straumann, *Roman Law in the State of Nature*, in *Journal of the Northern Renaissance*, <http://www.northernrenaissance.org/benjamin-straumann-roman-law-in-the-state-of-nature-the-classical-foundations-of-hugo-grotius-natural-law-cambridge-university-press-2015-isbn-9781107092907-286-pp-65-00/>
- Recensie van Mark Somos, *Secularization and the Leiden Circle* in *Dutch Crossing*. in *Journal of Low Countries Studies* 40, 3 (2016), 273-275
- 'Italië, referendum en verandering', *De Hofvijver* 31 oktober 2016, http://www.montesquieu-instituut.nl/id/vk8oiw6flpze/italie_referendum_en_verandering

Arnold Witte

- "'An appendix of manageable proportions": Heinrich Wölfflin and Hans Rose between Baroque Studies and National-Socialism.' *Journal of Art Historiography*, 14 (2016), 1-13
- translation, with Andrew Hopkins, of Hans Rose, *Commentary to Heinrich Wölfflin, Renaissance and Baroque, fourth edition, Munich: Bruckmann, 1926, 181-328*, *Journal of Art Historiography*, 14 (2016), 1-77.
- 'Lost Frescoes, a Forgotten Saint and a Rediscovered Play: S. Magno in Cittaducale.' In M. Verhoeven, L. Bosman, & H. van Asperen (Eds.), *Monuments & Memory: Christian Cult Buildings and Constructions of the Past: essays in honour of Sibbe de Blaauw*. Turnhout: Brepols, 2016, 349-360.
- Review of: Diana Reynolds-Cordileone. *Alois Riegl in Vienna 1875–1905: An Institutional Biography. Studies in Art Historiography*. Farnham: Ashgate, 2014. in *Austrian History Yearbook*, 47 (2016), 225-226.

2.4.2. Congressen / lezingen

Harald Hendrix

- 22 januari, congres The Recruiting Power of Christianity in Three Perspectives, Amsterdam (Nieuwe Kerk), dagvoorzitter
- 2 februari, "Le residenze dei reali olandesi, fra passato e presente", KNIR
- 31 maart - 2 april, RSA, Boston, chair at various sessions
- 15-19 juni, Muenchen, The Search for an Appropriate Past, session chair
- 27 augustus, "Venetiaanse vrijheid", Utrecht, Early Music Festival, inaugural lecture
- 29 september, "City Branding and the Antique. Naples in Early Modern City Guides", Amsterdam, KNAW, conference The Search for an Appropriate Past
- 20 oktober, "Literary Heritage Sites Across Europe: a Tour d'Horizon", Oslo, TRAUM conference
- 25 november, congres Homere en Europe, KNIR / Palazzo Spada, voorzitter paneldiscussie
- 5 december, member panel at book launch *Companion to Vittoria Colonna*, KNIR

Jeremia Pelgrom

- 29 Januari, KNIR, Landscapes of Early Roman Colonization: fieldwork at Aesernia and Venusia (met Stek), Conference paper.
- 17 Maart, TRAC, Sapienza University Rome, Testing settlement models in early Roman colonial landscapes (met Casarotto and Stek). Conference paper.
- 16-18 April, Conference of Italian Archaeology in Galway, The role of minor centres in the Early colonial expansion, (met Stek and Garcia Sanchez), Conference paper
- 5 Mei, University of Valencia, Organizzazione territoriale e demografia delle antiche colonie Latine. Invited lecture
- 5-6 Mei, University of Bari, Testing settlement models in early Roman colonial landscapes, (met Stek). Conference paper
- 23 Mei, International Mediterranean survey Workshop, Gent, Reconstructing settlement trends from black gloss distribution patterns. Preliminary results from the territory of Venusia (met Lecce), Conference paper.
- 14 Juli, KNIR, Il paesaggio del V miglio: ricognizioni di superficie e prospezioni geofisiche. Conference paper.
- 1 December, IMS, University of Palermo, Prospecting the fifth mile of the via Appia (met Hamel), Conference paper.

Arthur Weststeijn

- 3 mei: 'Republicani.s.m. and Imperiali.s.m.: Rethinking Europe from the Perspective of the Dutch Republican Empire', ISIH conference *Rethinking Europe in Intellectual History*, Universiteit van Kreta
- 10 mei: 'La Lega Anseatica come modello politico', symposium *Europa del Nord: Storia, Cultura e Società*, Università la Sapienza, Roma
- 27 mei: 'Egyptian memories in modern Rome: the Dogali obelisk', congres *The Iseum Campense from the Roman Empire to the Modern Age*, KNIR,
- 16 juni: 'Antiquariani.s.m. and Colonial Trading Companies', workshop *The Corporations. Revising Concepts and Tracing Origins of Financial Institutions (12th – 18th centuries)*, Deutsches Historisches Institut Rom
- 29 september: 'Republican Empire. Liberty and domination in the making of Dutch imperiali.s.m.', congres *Visions of Empire in Dutch History*, Universiteit Leiden
- 19 oktober: 'Founding a Republican Empire: Chartered Sovereignty, the Batavian Myth and the Making of Dutch Imperiali.s.m. in Southeast Asia', congres *Constitutional Moments. Founding Myths, Charters and Constitutions through History*, Universiteit van Barcelona

Arnold Witte

- 19 februari: 'Tussen Hermitage en sociabiliteit – De Villa Albani als protomuseum', Lezing Licht op Italie, Universiteit Leiden
- 15 maart: Book presentation: Clare Robertson, Rome 1600 - The city and the visual arts under Clement VIII, British School at Rome
- 18 maart: 'Alois Riegl's Entstehung der Barockkunst in Rom. Un non finito indicando la strada verso l'uso di fonti scritte sul Barocco'. Università Roma Tre, Ciclo di conference Libri Fondativi – Progetto Barocco (Fondazione 1563)
- 31 maart: 'The Early Modern Cardinal - Historiography, Biography and Power' (3 sessions), RSA Boston
- 12 april: 'L'iconografia delle Madonne nel Paesaggio di Giovanni Bellini: Un nuovo approccio storico-ecclesiastico', Pinacoteca Nazionale di Ferrara/ Università di Ferrara (Ciclo di conferenze Il Museo dentro e intorno)
- 14 april: 'More than Money: Traditions and recent developments in Dutch corporate collecting', Warschau, Poland (Dutch Embassy/Royal Łazienki Museum)
- 21 april: Workshop 'Withdrawal and Engagement in the Long 17th Century', University of Copenhagen
- 7 juli: Boekpresentatie *Chiese Nazionali a Roma*, Bibliotheca Hertziana/Sant'Isidoro
- 14 oktober: '(Re)creating the landscape: the Madonna and early modern devotional painting in Italy', Krajina a venkov v baroku / Landscape and Countryside in Baroque, Horní Jiřetín and Jezeří Chateau, Czech Republic
- 15 oktober: '¿Coleccionar para el presente o para el futuro? Las colecciones de arte corporativas entre los museos, las fundaciones, las casas de subastas y el público?'. La responsabilidad social de construir un patrimonio artístico: 30 años de la Colección de Arte Contemporáneo "la Caixa", Barcelona, Spain, Fundación La Caixa
- 25 november: 'More than Money: Recent Research on Dutch Corporate Collecting', Conference International Association of Corporate Collections of Contemporary Art, Stedelijk Museum, Amsterdam
- 29 november: 'Grimaldi, Dughet, e la decorazione di San Martino ai Monti: uno spettacolo teatrale religioso'. Rome Art History Network (RAHN), Conferenza inaugurale, Istituto Storico Austriaco, Roma
- 14-15 december: 'Cardinals and their Titular Churches', Conference The Early Modern Cardinal, Oxford, United Kingdom, Wolfson College

2.4.3. Mediaoptredens:

Harald Hendrix

- Interview *Nederlandsch Dagblad*, 1 december (Italiaans referendum)
- optreden tijdens aflevering AVRO's *Kunstuur* over Prix de Rome (tv-uitzending op 18 december)

Arthur Weststeijn

- Interview OVT/VPRO, 5 juni (kazerne van Hadrianus)
- Interview BNR Nieuwsradio, 8 september (Fascistische symboliek)
- Interview BNR Nieuwsradio, 30 november (grondwettelijk referendum)

2.4.4. Overige wetenschappelijke activiteiten:

Harald Hendrix

- 8 januari, vertegenwoordiging KNIR bij afscheid prof.dr. Henk van Veen, RUG
- 20 januari, ontvangst KNIR ambassadeurs, KNIR
- 18 februari, vertegenwoordiging KNIR bij afscheid prof.dr. Marjan Schwegman, NIOD
- 16 maart, inleiding bij boekpresentatie Rodaan Al Galidi, KNIR
- 8 april, ontvangst Clifford Chance Advocaten, KNIR
- 16 april, presentatie tijdens jaarlijkse bijeenkomst Vrienden KNIR (Amsterdam)
- 19 mei, ontvangst excursiegroep prof.dr. Dick de Boer RUG
- 23 mei, lid jury selectie KNAW/AvK KNIR artist-in-residence
- 4-5 september, vertegenwoordiging KNIR bij opening academisch jaar RUG
- 8 september, ontvangst Koninklijke Hollandse Maatschappij der Wetenschappen, KNIR
- 13 september, vertegenwoordiging KNIR bij uitreiking Spinozapremies, Den Haag
- 27 september, ontvangst bestuurders en managers Scandinavische universiteiten, KNIR
- 28 september, ontvangst APPM management consultants
- 14-15 oktober, co-voorzitter oprichtingsvergadering European Association of Romantici.s.m., KNIR
- 11 november, vertegenwoordiging KNIR bij afscheid prof.dr. Sible de Blaauw, RUN
- 22 november, welkomstwoord Horizon 2020 ACCOMPLISSH SSH Dialogue Conference
- 29 november, vertegenwoordiging KNIR bij opening academisch jaar RomaTre
- 8 december, vertegenwoordiging KNIR bij uitreiking Erasmusprijs
- Rapportage t.b.v. hereditie Jaap van Osta, Een geschiedenis van het moderne Italië (Wereldbibliotheek, 2016)
- vertegenwoordiging KNIR bij vergaderingen WAR (vergaderingen in juni en oktober)
- vertegenwoordiging KNIR tijdens NWIB Instituutsdagen (13-14 december, Amsterdam)
- bestuurslid van de Unione Internazionale (bijeenkomsten in maart, mei en november)
- bemiddeling t.b.v. oprichting binationale Master Cultural Leadership RUG & RomaTre
- voorzitter BAC t.b.v. selectie stafmedewerker KNIR (gesprekken in juni, oktober en november)
- lid wetenschappelijk comité tentoonstelling Pietro Aretino e le Arti (Gallerie degli Uffizi, Florence)
- lid internationale board of advisors onderzoeksproject TRAUM, universiteit Oslo
- co-applicant gehonoreerde aanvraag NWO Investeringsubsidie Groot: Golden Agents: Creative Industries and the Making of the Dutch Golden Age (hoofdaanvrager prof.dr. Charles van den Heuvel; toegekende subsidie 3.600.000 euro)
- buitenlands lid Accademia Letteraria dell'Arcadia (benoemd in 2016)

Jeremia Pelgrom

- Archaeological Dialogues (Cambridge University press): hoofdredacteur van 2 nummers per jaar.
- Coördinator Papers van het KNIR
- KNIR-afgezet bij de AIAC.
- Adviesraad Tijdschrift voor Mediterrane Archeologie.
- Peer- reviewer for Babesch, THIASOS, Fasti-Folder.
- Reviewer Social Sciences and Humanities Research Council of Canada.
- Plaatsvervangend KNIR afgezet UNIONE assemblea generale, 24 maart, Rome.
- Plaatsvervangend KNIR afgezet NWIB vergadering 16 juni, Amsterdam.
- Notulist WAR vergadering, 21-10, Utrecht.
- Bestuur organisatie TRAC Roma 2016.
- Bestuurslid Fasti Online.
- Selectiecommissie van Woudenbergprijs.

- Selectiecommissie Rome Award.
- Selectiecommissie RMO stipendium.
- Co-applicant, Australian Research Council, proposal Title: Blood, Soil and Power: Public Land in Roman Republican Italy (338-13 BCE). Not granted.
- Adviseur Tentoonstelling: Oorsprong van Rome. Mythe en Werkelijkheid Allard Pierson (verwacht 2018).
- Sessievoorzitter 29 Januari, KNIR, Landscapes of Early Roman Colonization: fieldwork at Aesernia and Venusia, Session 2 – Samnite society and culture
- Sessievoorzitter 1 December, IMS workshop, University of Palermo, Session 3- the archaeological Landscape
- Fieldreport for the archaeological service Basilicata: Dati preliminari del Progetto Ager Venusinus. Campagna 2015. (61 pagina's)
- Stage coördinator Museum Formello

Arthur Weststeijn

- Member Executive Committee European Society for the History of Political Thought
- Corresponding Editor Fasci.s.m.. Journal for Comparative Fascist Studies (Brill)
- Sessievoorzitter workshop The Genealogy of Corporations, KNIR, 15 juni
- Organisatie master class prof. A. Fitzmaurice, Onderzoekschool Politieke Geschiedenis, Universiteit Leiden, 28 september
- Sessievoorzitter congres Constitutional Moments. Founding Myths, Charters and Constitutions through History, Universiteit van Barcelona, 18 oktober

Arnold Witte

- Comitato scientifico Lettres d'Artistes, Ecole Française de Rome/ Roma Tre/KNIR
- Comité de Rédaction voor de 'Periode Moderne', Perspective, Institut National d'Histoire de l'Art (INHA)
- Lid Editorial Advisory Board van Journal of Art Historiography
- Lid International Advisory Board van Explorations in Renaissance Culture (Brill)
- Redactie Companion to the Early Modern Cardinal (Brill; te verschijnen in 2018)

Bijlage 3 Valorisatie activiteiten

3.1. Bijeenkomsten

Datum	Titel bijeenkomst	Verantw. Instelling	Deelnemers (aantal)	Overig
2 februari	Lezing "Le residenze dei reali olandesi, fra passato e presente"	KNIR	40	Harald Hendrix
19 februari	Lezing "Tussen Hermitage en sociabiliteit: de villa Albani als pronomuseum" (Leiden)	UL i.s.m. Licht op Italie	50	Arnold Witte
10 maart	Boekpresentatie Lili Gutmann	Uitgeverij Electa en boekhandel IBS	50	I.s.m. met KNIR
16 maart	Boekpresentatie Rodaan Al Galidi	Uitgeverij Il Sirente i.s.m. universiteit La Sapienza en KNIR	60	Inleiding door Harald Hendrix
17 maart	Symposium CoBrA, Appel e l'Italia	KNIR	15	Organisatie Arnold Witte
2 april	Ontvangst NL onderzoekers tijdens RSA Boston	KNIR	30	Organisatie Arnold Witte
8 april	Workshop Clifford Chance advocaten	Persoonlijk Rome	60	Ontvangst door Harald Hendrix
16 april	Voorjaarsbijeenkomst Vrienden van het KNIR (Amsterdam)	Vrienden KNIR	80	Presentatie door Harald Hendrix
18 april	Uitreiking Rome Award	KNIR i.s.m. VU	40	Organisatie en inleiding door Jeremia Pelgrom
15 mei	Pinksterconcert strijkenensemble <i>Lundi Bleu</i>	KNIR	100	Organisatie en inleiding door Arthur Weststeijn
28 mei	Nacht van Rome (Amsterdam, De Balie)	KNIR	300	Organisatie KNIR ambassadeurs i.s.m. Arthur Weststeijn
17 juni	Open Garden Day	KNIR	50	Inleiding door Arnold Witte
15 juli – 15 september	Poster-tentoonstelling Mapping the Via Appia in Villa dei Quintilli, Rome	KNIR i.s.m. RU en SB BAR	Niet geregistreerd	Organisatie Stephan Mols (RU) en Jeremia Pelgrom
8 september	Ontvangst Koninklijke Hollandse Academie van Wetenschappen	NL ambassade i.s.m. KNIR	60	Organisatie en ontvangst door Harald Hendrix i.s.m. Joost Klarenbeek en Jaime de Bourbon de Parma (ambassade)
27 september	Studiereis bestuurders en managers Scandinavische universiteiten	onbekend	15	Ontvangst en presentatie door Harald Hendrix

28 september	Workshop APPM management consultants	APPM	80	Ontvangst en presentatie door Harald Hendrix
6 oktober	Porte Aperte	KNIR	80	
6-9 oktober	Ontvangst en begeleiding Tituskring Vereniging Rembrandt	NL ambassade i.s.m. KNIR	60	Organisatie Arnold Witte en Bas Ernst (ambassade)
7 – 12 oktober	Rassegna cinematografica KNIR artists-in-residence Stefano Odoardi en Sytkse Kok	KNIR	120	Organisatie en inleidingen door KNIR artists-in-residence Stefano Odoardi en Sytkse Kok
8-9 november	Quo Vadis filmvertoningen	KNIR i.s.m. EYE filmmuseum en Accademia Polacca Roma	60	Organisatie Arnold Witte
22 november	Horizon 2020 ACCOMPLISSH SSH Dialogue Conference <i>SSH Impact & Action</i>	ACCOMPLISSH SSH (RUG)	120	Ontvangst en presentatie door Harald Hendrix
25 november	Cleveringa Lezing	KNIR i.s.m. Stichting Cleveringa lezingen	30	Ontvangst door Jeremia Pelgrom
25 november	Najaarsexcursie (Nijmegen)	Vrienden KNIR	30	
29 november	Reading script Dark Matter	KNIR	35	Eindpresentatie KNIR artists-in-residence Stefano Odoardi en Sytkse Kok
TOTAAL			1.565	

3.2. Publicaties

- *Dwalen door Rome*, themanummer Roma Aeterna, 4.1. (voorjaar 2016), 96 p.
- *Rome moederstad*, themanummer Roma Aeterna, 4.2. (najaar 2016), 103 p.
- *Nieuwsbrief Vrienden van het KNIR*, voorjaar 2016, 8 p.
- *Nieuwsbrief Vrienden van het KNIR*, najaar 2016, 8 p.

Bijlage 4 Studenten en bursalen

Begeleiding studenten / stagiairs / trainees.

Student	Instelling	Scriptie / stage	BA / MA	Titel project / activiteit
Dijk, Kathleen van	RUG	Stage	MA	Assistentie secretariaat
Boon, Marjolein van der	UL	Scriptie	RMA	Down the road: A biography of the first ten miles
Bronkhorst, Remco	RUG	Scriptie	RMA	Heranalyse hut Satricum, Lazio, Centraal-Italië
Graaf, Niels	afgestudeerd UvA	Trainee	MA	Historical Guide Books in Rome: The Pollak Collection
Grose, Becca	UU	Scriptie	RMA	Rome's earliest monasteries: literary evidence of layout and its implications
Kemenade, Eva van	afgestudeerd UvA	Trainee	RMA	Historical Guide Books in Rome: The Pollak Collection
Noij, Fenno	UL	Scriptie	RMA	The Linguistic Landscape of Roman Ostia
Schaarman, Lars	UL	Scriptie	MA	Ostia, a Fractal Harbor Town
Sengeløv, Amanda	UL	Scriptie	RMA	Volscian migration identification in Satricum
Terburg, Joëlle	afgestudeerd UvA	Trainee	MA	Historical Guide Books in Rome: The Pollak Collection
Verhoeven, Ties	VU	Scriptie	MA	Veranderingen in landschapsgebruik (Taranto, Italië)
Wijdeven, Giswinne van de	UL	Scriptie	RMA	Volscian migration identification in Satricum
Witmer, Evelien	RUG	Scriptie	RMA	Social impact of land use changes in the Pontine plain: a geoarchaeological approach
Verburg, Eline	UvA	Stage	RMA	Museo Agro Veientano

Verstreckte studiebeurzen en stipendia.

Student / onderzoeker	Instelling	BA / MA / RMA / PhD / postdoc	Titel project	Periode	Omvang beurs (in weken)
Beek, Martijn van	VU / KNIR-project	PhD	Juan Ricci de Guevara 81600-1681) in Italy	8-15 februari	1
Boon, Marjolein van der	UL	RMA	Down the road: A biography of the first ten miles	30 mei – 27 juni	4
Bronkhorst, Remco	RUG	RMA	Heranalyse hut Satricum, Lazio, Centraal-Italië	25 januari - 22 februari	4
Casarotto, Anita	UL	PhD	Settlement patterns and location preferences in early Roman colonial landscapes	31 oktober – 28 november	4
Deventer, Maarten van	RU / KNIR-project	PhD	Ex Memoria praecedentium saeculorum	29 februari – 14 april	6
García Sánchez, Jesús	UL	Postdoc	Hidden villages in colonial and non-colonial landscapes	28 november – 19 december	3

Graaf, Niels	UvA	MA	Historical Guide Books in Rome: The Pollak Collection	3 oktober – 26 december	12
Grose, Becca	UU	RMA	Rome's earliest monasteries: literary evidence of layout and its implications	1-29 februari	4
Jacobs, Irene	UU / Courtauld Institute of Art	MA	Sensing the sacred: sensory experiences in Byzantine churches in Southern Italy	5 september – 23 januari 201	20
Kemenade, Eva van	UvA	RMA	Historical Guide Books in Rome: The Pollak Collection	3 oktober – 26 december	12
Locicero, Mark	UL	PhD	Water, Urbani.s.m. and Sustainability in Roman Ostia	18 april – 13 juni	8
Loon, Tanja van	RUG	PhD	Ritual practice in Archaic Latium Vetus	15-22 februari	1
Luiten, Loek	RU	RMA	Power in St. Peter's Patrimony, 1417-1561	18 januari – 6 juni	20
Mol, Eva ¹	UL	PHD	The Great Mother of Gods in Rome: an interdisciplinary study into the cult, sanctuary and cultural memory of the Magna Mater cult	1 – 18 januari	2
Noij, Fenno	UL	RMA	The Linguistic Landscape of Roman Ostia	17 oktober – 7 november	3
Ooijen, Jo'Anne van	UL	PhD	Historicity of buildings	31 oktober – 28 november	4
Overpelt, Laura	OU	PhD	Vasari's enterprise	31 oktober – 28 november	4
Peeters, Thérèse	UL	PhD	Trust in the Counterreformation	14 februari – 25 april	6
Randeraad, Sarah	UvA	MA	Displaying the Middle Ages. The appreciation of medieval art in nineteenth-century Roman museums	1 – 22 februari	3
Schaarman, Lars	UL	RMA	Ostia, a Fractal Harbor Town	25 maart – 15 april	3
Sengeløv, Amanda	UL	RMA	Volscian migration identification in Satricum	18 januari – 15 februari	4
Terburg, Joëlle	afgestudeerd UvA	MA	Historical Guide Books in Rome: The Pollak Collection	3 oktober – 26 december	12
Termeer, Marleen	UL	Postdoc	Netwerken rondom de Latijnse kolonie Aesernia	19 september – 3 oktober	2
Toolen, Lotte van ter	RUG	MA	A new annotated edition of the Codice dell'Anonimo Magliabechiano	07 november – 5 december	4
Velde, Suzan van de	UL	MA	Moving statues, moving cultures? The function and impact of Greek statues in the city of Rome	29 februari – 4 juli	18
Venderbos, Ilona	VU	PhD	Transformations in gendered identities in Italy between the 9th to 6th century BC	13 juni – 11 juli	4
Verburg, Eline	UvA	RMA	Stage Museo Agro Veientano	29 februari – 6 juni	14

¹ Gezamenlijk project met Raphael Hunsucker. Beursverblijf is aan beiden toegekend.

Verhoeven, Ties	VU	RMA	Veranderingen in landschapsgebruik (Taranto, Italië)	2 – 23 mei	3
Vries, Martje de	RU / KNIR-project	PhD	Anthanasius Kircher	29 augustus- 26 september	4
Wierda, Bouk	RUG	PhD	Codice dell'Anonimo Magliabechiano	7 november – 5 december	4
Wijdeven, Giswinne van de	UL	RMA	Volscian migration identification in Satricum	18 januari – 15 februari	4
Willemsen, Sarah	RUG	PhD	Sumptuary legislation and ideological change: Ritual practice in Archaic Latium Vetus	15– 22 februari	1
Witmer, Evelien	RUG	RMA	Social impact of land use changes in the Pontine plain: a geoarchaeological approach	1- 22 februari	3

Bijlage 5 Samenwerking

- Nederlandse ambassade te Rome (Republiek Italië)
- Nederlandse ambassade bij de Heilige Stoel
- Nederlandse ambassade bij de instellingen van de Verenigde Naties te Rome (FAO)
- Gemeente Rome met onder andere Mese della cultura internazionale (ihb afdeling Zètema)
- Diverse buitenlandse academies in Rome onder meer British School, American Academy, Academia Belgica, Istituto Svedese, Villa Massimo, Académie de France Villa Medici
- Unione Internazionale degli Istituti di Archeologia, Storia e Storia dell'Arte in Roma
- Soprintendenza Lazio
- Soprintendenza Etruria
- Diverse Nederlandse Universiteiten en Hogescholen ondermeer TU Delft, TU Eindhoven, ArtEZ Zwolle
- Diverse Italiaanse universiteiten en wetenschappelijk instellingen, in het bijzonder de Università degli Studi Roma Tre, Università degli Studi di Roma Tor Vergata, La Sapienza Università di Roma
- Diverse overige Europese en Amerikaanse universiteiten: Sorbonne Paris, Université de Savoie, Newcastle University, Oxford University, Brandeis University (USA)
- Diverse nationale onderzoekscholen: OIKOS, Medievistiek, OSK, OSL, Huizinga Instituut, NICA, Rmes
- Diverse Nederlandse middelbare scholen
- Masterlanguage
- KNAW
- Akademie van Kunsten
- Nederlands Letterenfonds
- Mondriaanfonds
- Allard Pierson Museum (Amsterdam)
- Rijksmuseum voor Oudheden (Leiden)
- Istituto Italiano di Cultura, Amsterdam
- Stichting De Lage Landen
- Nederlands-Italiaanse vereniging
- Vaticaanse Musea
- Satricum museum
- Archeologisch museum Formello
- gemeente Venosa
- Galleria Colonna
- Uitgeverij Palombi
- Uitgeverij Il Sirente
- Roma nel Cinquecento / Fondazione Besso
- Vatican Library School
- Accademia dell'Arcadia
- Galleria Palatina a Palazzo Pitti (Florence)
- Galleria degli Uffizi (Florence)
- Thorvaldsen Museum (Kopenhagen)
- Stichting De Nieuwe Kerk (Amsterdam)
- Debatcentrum De Balie (Amsterdam)
- Vereniging Rembrandt
- Stichting Praemium Erasmianum
- Koninklijke Hollandse Maatschappij der Wetenschappen (Haarlem)

Bijlage 6 Overzicht personeel

Situatie per 31.12.2016

Functie	Titel / naam	FTE
<i>Wetenschappelijke Staf</i>		
Directeur/ Staf lid	Prof. dr. H. Hendrix	1
Staf lid Kunstgeschiedenis	Dr. A. Witte	1
Staf lid Geschiedenis	Dr. A. Weststeijn	1
Staf lid Oudheid / vice-directeur	Dr. J. Pelgrom	1
Subtotaal wetenschappelijke staf		4
Bibliotheek		
Bibliothecaris / netwerkbeheerder	J.L. Mente	1
Assistent Bibliothecaris	A. Coccarelli	1
Secretariaat		
Secretaresse / webmaster	A. Konkol	1
Secretaresse en receptioniste	I. Bolognese	0.63
Financiën en gebouwenbeheer	M. Hinrichs	0.75
Secretaresse	A.M.A. Nieuwenhuis	0,6
Facilitaire Staf		
Schoonmaker	M.Boukasse	1
Schoonmaker	F. Maggi	1
Subtotaal niet-wetenschappelijk staf		6.98
TOTAAL		10.98

Bijlage 7 Financiële verantwoording

	<i>Begroting 2016</i>	<i>Realisatie 2016</i>	<i>Realisatie 2015</i>
BATEN/INKOMSTEN	€	€	€
Bijdragen			
Penvoerder	1.360.300	1.390.800	1.429.900
Deelnemende instellingen			
Universiteit van Amsterdam	25.300	24.975	24.975
Rijksuniversiteit Groningen			
Universiteit Leiden	25.300	24.975	24.975
Universiteit Utrecht	25.300	24.975	24.975
Radboud Universiteit Nijmegen	25.300	24.975	24.975
Vrije Universiteit Amsterdam	25.300	24.975	24.975
Overige instellingen			
Buitengewone baten			
Vrijval subsidie OCW	80.000	80.000	80.000
Eigen inkomsten			
onderwijs			
onderzoek			
cultuur en maatschappelijke activiteiten			
gastenverblijven	215.600	103.480	225.021
overig	50.000	7.255	64.739
Sponsors			
Rente	500		
Ongespecificeerd			21.311
Totaal baten	1.832.900	1.706.410	1.945.846

	<i>Begroting 2016</i>	<i>Realisatie 2016</i>	<i>Realisatie 2015</i>
LASTEN/UITGAVEN	€	€	€
Personele lasten			
Personeel (formatief)	519.900	484.725	424.090
Personeel (lokaal)	428.800	448.632	394.932
Totaal personele lasten	948.700	933.357	819.022
Materiële lasten			
Incidentele inhuur derden*			
Huisvestingskosten			
afschrijvingen	128.400	128.601	93.506
huur			
schoonmaak & onderhoud	144.800	41.545	163.255
energie	60.700	51.364	51.423
Bibliotheek	62.500	39.033	46.039
Bureaunkosten			
communicatiekosten	4.000	21.409	13.133
reiskosten	12.000	11.626	12.541
kantoorbenodigdheden	8.000	3.813	8.088
overig	71.700	112.771	83.881
Afschrijvingen	31.800	24.125	23.339
Subsidies			
Lidmaatschappen			
Activiteitgebonden kosten			
onderwijs	30.000	14.907	29.480
onderzoek	131.000	76.330	90.602
culturele en maatschappelijke activiteiten	36.200	12.404	24.405
studenten en bursalen	116.00	60.430	185.401
Totaal materiële lasten	838.100	598.358	825.093
Totaal lasten	1.786.800	1.531.715	1.644.115
SALDO	46.100	174.695	301.731

Bijlage 8 Wetenschappelijke Adviesraad

Naam en titel	Instelling	Vakgebied	Aantreden	Aftreden	Termijn
Mw. prof.dr. S. Corbellini	RUG	Middel nederlandse letterkunde	2012	2016	1 ^e
Mw. prof.dr. C. G. Santing	RUG	Middeleeuwse geschiedenis	2012	2016	1 ^e
Dhr. prof. dr. L.V. Rutgers	UU voorzitter	Oudheid en antieke cultuur	2015	2018	2 ^e
Dhr. prof.dr. K.A. Ottenheym	UU	Geschiedenis van de bouwkunst	2015	2018	1 ^e
Mw. dr. D. Slootjes	RU	Oude geschiedenis	2012	2016	1 ^e
Dhr. prof. mr. dr. C.J.H. Jansen	RU	Rechtsgeschiedenis en burgerlijk recht	2015	2018	1 ^e
Mw. dr. M. van Gelder	UvA	Vroegmoderne geschiedenis	2016	2018	1 ^e
Dhr. prof. dr. R. Bod,	UvA	Computationele en digitale geesteswetenschappen	2012	2016	1 ^e
Dhr. dr. I.L. Blom	VU	Filmgeschiedenis	2012	2016	1 ^e
Dhr. prof.dr. J.P. Crielaard	VU	Mediterrane archeologie	2016	2018	2 ^e
Dhr. prof.dr. J. Schaeken	UL	Slavische taalkunde	2015	2018	2 ^e
Dhr. prof.dr. M.J. Versluys	UL	Mediterrane archeologie	2015	2018	2 ^e
Dhr. dr. K.A. Hilberdink	KNAW	Hoofd afdeling Genootschap	2015	2018	2e
Dhr. prof.dr. Ch. van den Heuvel	Huygens/ING	Hoofd afdeling wetenschapsgeschiedenis	2012	2016	1 ^e
Dhr. drs. W. Weijland	Rijksmuseum van Oudheden	Directeur	2012	2016	1 ^e
Dhr. prof. dr. F.T. Scholten	Rijksmuseum	Hoofdconservator beeldhouwkunst	2015	2018	1 ^e